

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXXXVI. — Izdan in razposlan 27. dne julija 1918.

Vsebina: (Št. 267—269.) 267. Ukaz o izjemnih določilih gledé rokov v poštnoslužbenem reklamacijskem postopanju in v ravnanju z nevročljivimi pošiljatkami zaradi vojnih dogodkov. — 268. Ukaz, s katerim se izpreminjata uradna okraja nadzornikov za preskrbovanje premoga v Moravski Ostravi in Krakovu. — 269. Ukaz o zasegi maka.

267.

Ukaz trgovskega ministra z dne 17. julija 1918. l.

o izjemnih določilih gledé rokov v poštnoslužbenem reklamacijskem postopanju in v ravnanju z nevročljivimi pošiljatkami zaradi vojnih dogodkov.

Ukaz trgovskega ministrstva z dne 8. decembra 1914. l. (drž. zak. št. 342), s katerim so se na podstavi cesarskega ukaza z dne 29. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 227) izdala posebna izjemna določila gledé rokov v poštnoslužbenem reklamacijskem postopanju in v ravnanju z nevročljivimi pošiljatkami zaradi vojnih dogodkov, se razveljavlja s 1. dnem avgusta 1918. l.

Gledé rokov za to postopanje je od tega časa naprej ravnati po določilih ukaza vsega ministrstva z dne 15. septembra 1914. l. (drž. zak. št. 245); na ravnanje z nevročljivimi pošiljatkami se uporabljajo določila z ukazom trgovskega ministra z dne 22. septembra 1916. l. (drž. zak. št. 317) izdanega poštnega reda.

Wieser s. r.

268.

Ukaz ministra za javna dela z dne 23. julija 1918. l.,

s katerim se izpreminjata uradna okraja nadzornikov za preskrbovanje premoga v Moravski Ostravi in Krakovu.

Izpreminjuje ukaz z dne 11. maja 1917. l. (drž. zak. št. 220), s katerim se postavljajo nadzorniki za preskrbovanje premoga, se ukazuje na po § 4 ukaza vsega ministrstva z dne 11. maja 1917. l. (drž. zak. št. 216):

§ 1.

Rov „Silesia“ Dziediškega montanskega rudnika v Čehovicah pri Dziedicu (Avstrijsko Sleško) se izloča iz uradnega okraja nadzornika za preskrbovanja premoga v Moravski Ostravi in se podreja nadzorniku za preskrbovanje premoga v Krakovu.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Homann s. r.

269.**Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri
z dne 25. julija 1918. l.****o zasegi maka.**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

§ 1.

Zaloge maka, kar jih je v tuzemstvu, ko dobi ta ukaz moč, ter tuzemski pridelek maka leta 1918, so zasežene v prid državi. Ta zasega nastopi gledé zalog, kar jih je, takoj, gledé letošnjega pridelka, ko se spravi mak.

Od te zasege so izvzete:

- a) zaloge lastnega pridelka, ki so v posesti pridelovalca in ki ne presegajo množine 5 kg,
- b) zaloge, ki so v posesti države ali vojaške uprave.

Pod a) imenovane zaloge pa se ne smejo otujevati.

Semenje, ki se je pripozvalo s postopanjem pripoznavanja za semenje (pripoznano semenje) po ukazilih, ki jih je dalo poljedelsko ministrstvo dotičnim komisijam, se sme porabljati le za sejanje. Za to pripoznavanje so najprej poklicane komisije za pripoznavanje semenja, ki so navedene v razglasu poljedelskega ministrstva z dne 12. julija 1917. l. (drž. zak. št. 293).

§ 2.

Zasega ima učinek, da se zaseženo blago ne sme niti porabljati, podelovati, použiti, pokladati, niti prostovoljno ali prisilno prodati, tudi ne kupovati, ako se ne ukrenejo drugi zaukazi v tem ukazu ali s posebnimi odredbami trgovinskega ministra v porazumu s poljedelskim ministrom.

Kupne in dobavne pogodbe o maku, ki še niso izpolnjene, preden dobi ta ukaz moč, so brez moči, kolikor nasprotujejo predpisom tega ukaza.

Pravica zahtevati izpolnitev ali odškodnino zaradi neizpolnjene pogodbe se ne more uveljavljati.

Pravice zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene; toda kupec ne more zahtevati izpolnitve, temveč le odškodnino.

§ 3.

Za prevzemanje zaseženega blaga je določeno avstrijsko središče za olje in mast d. dr. na Dunaju, l., Seitzergasse 1. To središče je dolžno zaseženo blago kupiti in čim prej odvzeti.

§ 4.

Prevzemna cena znaša K 250.— za 100 kg maka, čiste teže, postavljeno na železniško postajo, ki je najbližja kraju skladišča zalog, v kupčevih vrečah. Ta cena se umeva za zdravo, suho, trgovinskoobičajno preresetano in ne zaduhlo (uzansno) blago. Plača se v gotovini, kadar se pokaže odajno potrdilo železniškega urada (duplikatni vozni list).

Za pripoznano semenje (§ 1, zadnji odstavek) more trgovinsko ministrstvo v porazumu s poljedelskim ministrstvom dovoliti na predlog pristojne komisije za pripoznavanje semenja priklad do 50 K za 100 kg.

Ako se o višini cene za blago, ki ne ustreza zahtevam prvega odstavka, ne doseže dogovor med strankami, jo določi v okviru prevzemne cene, privzemši stranke, okrajno sodišče, v čigar okolišju je blago, v nespornem postopanju, zaslišavši izvedence. V tem primeru mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. ob prevzetju začasno v gotovini plačati ceno, ki jo je ponudilo. Odločba okrajnega sodišča se more v osmih dneh izpodbijati z rekurzom. Zoper odločbo druge stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček.

V koliko mora stroške postopanja povrniti ena izmed strank ali jih je deliti med stranke, odloči sodišče po svobodnem preudarku. Dolžnost dobave se ne odlaga s sodnim postopanjem.

§ 5.

Posestnik zaseženega blaga je dolžen prodati blago avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. po ustanovljenih cenah in pogojih (§ 4). Nadalje je dolžen poslati avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. na zahtevanje enega ali več poprečnih poskusov, da se preskusi blago. Končno je dolžen blago stvarno hraniti in dobro ravnati z njim dotlej, da se prevzame.

Makovo seme se mora dobiti najdalje do 15. dne januarja 1919. l.

Zaloge, kar jih je že ob času, ko dobi ta ukaz moč, morajo njih posestniki najkasneje v 14 dneh po tem času, zaloge, ki so iz pridelka leta 1918, pa najdalje v 8 dneh potem,

ko se dobé, z navedbo množine in kraja skladišča naznaniti avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.

§ 6.

Učinek zasege se konča:

1. z oddajo zalog avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.,

2. s prisilnim odvzetjem.

§ 7.

Ako se pošilja mak po železnicah, parno-plovstvenih podjetjih in poštah, mora pošiljač voznim listinam za vsako pošiljatev pridejati prevoznim potrdilo, ki ga je izdalo avstrijsko središče za olje in mast d. dr. po priloženem vzorcu.

Za pošiljatve vojaške uprave in za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, iz Bosne in Hercegovine ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 8.

Ako se posestnik brani prodati svoje zasežene zaloge maka avstrijskemu središču za olje in mast d. dr., mora politično oblastvo prve stopnje, v čigar okolišu so zaloge, razsoditi o dolžnosti, da se oddadó zaloge, in, ako treba, odrediti, da se prisilno odzamejo na posestnikove stroške.

Razsodba ima moč zoper vsakega, ki ima pravice do zalog.

§ 9.

Ako se prisilno odzamejo zaloge, je odbiti 10 odstotkov od prevzemne cene. Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali ako naj služi cena za zadostitev zahtev tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

Prisilno odzete zaloge mora njih zadnji posestnik brezplačno hraniti in stvarno ohraniti dotlej, da se odpeljejo.

§ 10.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. mora zasežene zaloge maka, ki jih je kupilo, odkazati v podelovanje tistim izdelovalcem olja, ki mu jih oznameni vojna zveza industrije za olje in mast.

Z odobrenjem trgovinskega ministrstva (§§ 2 in 14 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94]) odkazuje vojna zveza industrije za olje in mast porabnikom dobljeno makovo olje in ustanavlja ceno, po kateri jim mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. oddajati makovo olje.

Oljčne krovajce mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. izročati središču za krmila po ceni, ki jo določi poljedelsko ministrstvo v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

Središče za krmila mora dati tistim kmetovalcem, ki so se na podstavi razglasa poljedelskega ministrstva z dne 22. februarja 1918. l. (drž. zak. št. 69) s prostovoljno zglasitvijo zavezali sejati mak, na razpolaganje 35 kg oljčnih tropin (krovajcev) po 40 K za 100 kg za vsakih 100 kg izročenege maka za potrebo njihovega gospodarstva.

§ 11.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. je dolžno od nakupljene skupne množine maka do 30. dne aprila 1919. l. pridržati najmanj 1000 q, da se eventualno porabijo za semenje.

Prošnje za prepustitev semenja je poslati pravočasno vojni zvezi industrije za olje in mast na Dunaju, I., Seitzergasse št. 1, in navesti potrebno množino in izmero površine, ki se poseje. Ako se zaprosi še, preden prevzame središče za olje in mast d. dr. zasežene zaloge, mora vojna zveza industrije za olje in mast pustiti prošilcu primerno množino semenja iz njegovih lastnih zalog.

§ 12.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju dolžnosti, ustanovljenih v njem, kaznuje politično oblastvo na denarju do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako ta dejanja ne spadajo pod strožjo kazen. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge. Vrhutega se more izreči, da zapadejo zaloge maka, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in ako se je storil prestopok v izvrševanju obrti, da je dotičnik izgubil obrtno pravico.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Wieser s. r.

Prevozno potrdilo

za mak.

Pošiljačevo ime

v ima pravico poslati

..... kg maka,

In sicer v času od do

od (ime pošiljalne postaje)

v (ime namembne postaje)

po (železnici, parniku ali pošti) na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče)

Na Dunaju, dne 191...l.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr.

To potrdilo je trpežno pridejati vozni listini.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.

Potrdilo naj odvzame namembna postaja, pri pošiljativah na izvenavstrijske postaje pa mejna postaja.